

**Cofnodion Cyfarfod o'r Pwyllgor Iaith a gynhaliwyd
Trwy fideo-gynadledda ddydd Llun, 17 Mai 2021**

Yn bresennol: Y Cynghorydd Ellen ap Gwynn (Cadeirydd), y Cynghorwyr Keith Evans, Alun Lloyd Jones, Gareth Lloyd, Dai Mason a John Roberts

Swyddogion yn bresennol: Mrs Meinir Ebbsworth –Swyddog Arweiniol Corfforaethol Ysgolion, Mr Silyn Roberts – Cynghorydd Herio, Mrs Menna Jones – Uwch Athro Bro, Miss Lowri Edwards –Swyddog Arweiniol Corfforaethol-Gwasanaethau Democrataidd, Ms Nia Jones, Rheolwr Corfforaethol, Gwasanaethau Democrataidd, Dr Sarah Groves-Phillips-Rheolwr Polisi Cynllunio, Mrs Dana Jones, Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Safonau

(10:00am-12.05pm)

1 Ymddiheuriadau

Dim.

Dymunwyd y gorau i Mrs Carys Morgan, Swyddog Iaith yn ystod ei thriniaeth ar hyn o bryd.

2 Datgelu Buddiant Personol / Buddiant sy'n Rhagfarnu

Ni ddatgelwyd dim buddiant personol na buddiant sy'n rhagfarnu.

3 Cadarnhau fel cofnod cywir gofnodion cyfarfod y Pwyllgor Iaith a gynhaliwyd ar 07 Rhagfyr 2021

PENDERFYNWYD cadarnhau fel cofnod cywir gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 07 Rhagfyr 2021.

4 Materion sy'n codi o'r Cofnodion

Dim

5 Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg

Rhoddodd y Swyddog Arweiniol Corfforaethol Ysgolion ddadansoddiad i'r Aelodau o'r broses o weithredu Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg, i gynnwys y broses ddemocrataidd a'r broses ymgynghori. Dywedwyd bod Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg yn gynllun 10 mlynedd ar gyfer 2022-2032 ac y byddai'n cael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru erbyn 31 Ionawr 2022. Cynlluniwyd yn unol â 7 deiliant statudol er mwyn datblygu a chryfhau lle'r Gymraeg o fewn addysg.

Deiliant 1: Rhagor o blant meithrin/ tair oed yn cael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg

Deiliant 2: Rhagor o blant dosbarth derbyn/ pump oed yn cael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg

Deiliant 3: Rhagor o blant yn parhau i wella eu sgiliau Cymraeg wrth drosglwyddo o un cyfnod o'u haddysg statudol i un arall

Deiliant 4: Rhagor o ddysgwyr yn astudio ar gyfer cymwysterau Cymraeg (fel pwnc) a phynciau drwy gyfrwng y Gymraeg

Deiliant 5: Rhagor o gyfleoedd i ddysgwyr ddefnyddio'r Gymraeg mewn cyd-destunau gwahanol yn yr ysgol

Deiliant 6: Cynnydd yn y ddarpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg i ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol ("ADY") (yn unol â'r dyletswyddau a bennir gan Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018)

Deiliant 7: Cynnydd yn nifer y staff addysgu sy'n gallu addysgu Cymraeg (fel pwnc) a thrwy gyfrwng y Gymraeg

Rhoddodd y Swyddog Arweiniol Corfforaethol-Ysgolion y wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am sefyllfa Ysgolion Ceredigion ar bob un o'r deilliannau uchod a'r data i gefnogi'r sefyllfa ar hyn o bryd a sefyllfa'r dyfodol.

Yn dilyn cyflwyniad manwl a chwestiynau o'r llawr, dywedwyd y byddai'r cynllun nawr yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu i'w ystyried ac yna i'r Cabinet gytuno y byddai'n cael ei anfon allan i ymgynghoriad cyhoeddus.

6 **Data am ail gartrefi a llety gwyliau Ceredigion**

Rhoddodd Dr Sarah Groves-Phillips ddiweddariad ar effaith ail gartrefi yn awdurdodau'r arfordir a oedd wedi'i thrafod yn eang yn y cyfryngau yn ddiweddar, a bu galwadau ar i Lywodraeth Cymru gyflwyno cyfyngiadau i'r niferoedd, neu newid y fframwaith cynllunio i gynnig mwy o amddiffyniad i ardaloedd sydd wedi gweld nifer sylweddol o ail gartrefi a llety gwyliau. Mae papur yr adroddiad yn ymchwilio i sut mae'r sefyllfa yng Ngheredigion yn cymharu'n rhanbarthol ac yn tynnu sylw at ardaloedd lle gallai cyfraddau fod wedi cyrraedd lefelau anghynaliadwy yn y sir.

Cyflwynwyd yr adroddiad i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Ffyniannus ar 03.03.2021. Cytunodd y Pwyllgor i gymeradwyo'r Cynnig a gynigiwyd i'r Cyngor:

Mae Cyngor Sir Ceredigion yn galw ar Lywodraeth Cymru i:

1. ychwanegu cymal newydd i'r Ddeddf Gynllunio fel ei bod yn orfodol gwneud cais cynllunio cyn cael yr hawl i newid cartref preswyl yn gartref gwyliau neu lety gwyliau
2. addasu fframwaith y polisi i ganiatáu gosod trothwyon o ran uchafswm niferoedd y cartrefi gwyliau mewn ardal benodol
3. ei gwneud yn orfodol i berchnogion ail gartref ofyn am ganiatâd cynllunio cyn newid ail gartref yn fusnes gwyliau neu'n fusnes AirBnB

Cytunodd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Ffyniannus hefyd i argymhell i'r Cyngor y codir cynnydd 100% ar dreth y cyngor ar gartrefi gwyliau yn y sir.

Yn dilyn cwestiynau o'r llawr, diolchodd yr Aelodau i'r swyddog am adroddiad cynhwysfawr ac wedi ei ysgrifennu'n dda. CYTUNWYD i gefnogi argymhelliad y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Ffyniannus i'r Cyngor.

- 7 **Adroddiad Monitro Blynyddol - Safonau'r Gymraeg 2020-21**
Ystyriwyd yr Adroddiad ar yr Adroddiad Monitro Blynyddol - Safonau'r Gymraeg 2020-21. Amlinellodd yr adroddiad a gyflwynwyd y cynnydd wrth weithredu gofynion Safonau'r Gymraeg. Yn unol â Safon 158, mae'n rhaid cyhoeddi'r adroddiad erbyn 30 Mehefin 2021.

Yn dilyn cwestiynau o'r llawr, CYTUNWYD i:-

- (i) derbyn Adroddiad Monitro Blynyddol Safonau'r Gymraeg Cyngor Sir Ceredigion (2020-21) a
- (ii) argymhell y dylid cyflwyno'r adroddiad llawn i Gabinet y Cyngor i'w gymeradwyo ac yna ei gyhoeddi ar wefan gorfforaethol y Cyngor.

Cadarnhawyd yng Nghyfarfod y Pwyllgor a gynhaliwyd ar

Cadeirydd:-_____